

Vare nasjonalsosialistiske oppdragelsesoppgaver.

106136

Ordet "oppdragelse" har en trist klang for sa mange. De far en til a tenke pa en smal foreskrevet veg, som en er nödt til a ga i fölge med mange andre, og som en ikke tör avvike fra; eller det leder tanken hen pa en haug med kunnskaper, som ikke interesserer, men som allikevel blir prakket pa en.

Begrepet oppdragelse vilde være enkelt hvis det sa ut som en forestiller seg det pa den maten - enkelt, primitivt og kjedelig.

Den gamle liberalistiske synsmate hevdet at hvert eneste menneske kunde bringes til a na selv det høyeste mal gjennom en riktig oppdragelse. Men den nasjonalsosialistiske vitenskap fastslo klart og tydelig at denne oppfatning var feilaktig. Den forteller oss at mennesket tvert imot er bestemt gjennom sine arveanlegg. Denne erkjennelse matte komme til a bety uhyre meget. Först og fremst fordrer den at et folk blir klar over det mal som er det viktigste for all oppdragelse: A fa enhver til a forsta at hen bestemmer sitt folks fremtid ved a holde sine arveanlegg rene og ved riktig valg av ektefelle. Folket ma vite at dets viktigste eie er dets arveanlegg.

Erkjennelsen av den nasjonalsosialistiske arvebiologi og avhengigheten av arveanleggene peker mot nye mal og betyr ogsa en revolusjon for oppdragelsesmetoden. Til tross for at vi er bestemt gjennom vare arveanlegg, apner oppdragelsen store muligheter for oss, nettop fordi ethvert anlegg innebærer en utviklingsmulighet. En kan ikke se bort fra et arveanlegg som synes negativt. En kan heller ikke utvikle positive anlegg, som ikke allerede er latente. Men en kan fremme de positive anlegg som er tilstede, mest mulig, og minske de negative i samme grad.

Oppdragelse var altsa ikke mere det samme som a lede alle og enhver bortover den samme opptrakkede vegen til det samme malet, den samme "almendannelsen". Et menneske som vil oppdra riktig, ma ha evnen til a fordype seg i sjelelivet hos vedkommer

som paa s,

skal hjelpe i hans vekst og utvikling. Han må bli klar over anleggene hos hver enkelt, føle seg inn i dem, og utvikle dem således som målet for oppdragelsen forlanger det.

Oppgaven er stor, ansvarsfull og skjønn og fordrer dyp hengivenhet. Den krever også en klar viten om målet for oppdragelsen. En kunde tro at det ikke fantes noe idealbilde, noe mål for oppdragelsen når en får høre om mengden av de forskjellige arveanleggene. Men det er nettopp det som kjennetegner en rase at alle, til tross for at de er uendelig mange, er så sterkt knyttet til hverandre ved blodets band at alle får det samme idealbilde, at det til tross for rikdommen på former gis verdier som er felles, verdier som på en eller annen måte er tilstede latent og kan vekkes og utfoldes, akkurat som det finnes darlige arveanlegg som en må demme opp for.

Disse gode og mindre gode arveanlegg hos vår rase må vi kjennne, hvis vi vil oppdra oss selv og andre.

Jeg kunde ha lyst til å fremheve tre verdifulle medfødte egenskaper og tre uheldige arveanlegg hos vår rase. Omkring disse treklanger lar være store krefter og være svakheter seg utkrystallisere.

Vår historie viser oss at det første av våre medfødte uheldige anlegg er vår tilbøyelighet til å gi etter for alle våre mangfoldige anlegg. Vi er ikke så fornuftige at vi innskrenker oss til det som er vesentlig for rasens utvikling, men følger snarere enhver ytre impuls. En sak, som i øyeblikket er den mest sentrale for oss, er vi egensindige nok til å betrakte som det viktigste av alt, med den følge at vi hyller det parti lidenskapelig, som nettopp har denne sak på sitt program. Således fikk vi dannelsen av mange splittede stater. Slik fikk vi smastatsvesen. Av samme grunn fikk vi store kriger germanerne imellom. Først gjennom nasjonalsosialismen er hele det tyske folk ikke bare forenet i det ytre, men også på veg til å overvinne de indre motsetninger, de nedarvede uheldige tilbøyeligheter til indre splittelse.

Denne tilbøyelighet er kanskje betinget av en annen ned-

arvet svakhet, nemlig var tendens til a være "objektive" i situasjoner hvor denne "objektivitet" ikke er pa sin plass. Den har sikkert sin rot i var ~~gamle~~ gode tyske rettferdighetsfølelse, som alltid først og fremst var ferdig til a kritisere ens eget folk, ens egne forholdsregler, ens eget styresett, mens den sverget til det fremmede, enten det nu var det fremmede folk eller det fremmede styresett. Til og med barna hos oss ble oppdradd til denne objektivitet rent forstandsmessig, för de hadde fölt i sitt hjerte at det er var plikt like overfor historien a ha en ledelse som selv gjør alt for a sikre folkets liv og fremtid, et folk hvis liv har betydning for alle folk, fordi dets stemme i folkeslagenes store felleskor er sa klar og lys og skjön at den kaster glans over det hele.

At vi ikke lenger kan tie, er var tredje uheldige arv. Enhver ma fortelle videre ting han selv har erfart, hvad enten det nu skyldes viktighet, sensasjonslyst eller snakkesalighet, og skader temmelig meget pa denne maten. Det er slik vi blir til kasteball for de hemmelige krefter som bevisst jager rykter gjennom vart folk eller som søker a utforske vare hemmeligheter.

Likesa sterkt som vi föler oss tynget under disse nedarvede uheldige tilbøyeligheter vet vi at det ma la seg gjøre a holde dem nede nar vi bare vil.

Likesa meget som vi lider under dem, löftes vi av vart folks store og edle egenskaper.

At vi har rasefølelse har vært av uhyre stor betydning for vart folk. Gjennom mange hundre ar bevarte vi en instinktiv følelse av legemlig og sjelelig aversjon mot folk av fremmed rase, og har stort sett maktet a holde oss uskadt, til tross for jödenes og vare motstanderes konsentrerte forsök pa a ödelegge oss i denne henseende efter forrige verdenskrig. Denne rasefølelse har reddet oss fra en avgrunn av sedelig, moralsk og kulturelt forfall, og har bevart oss til utförelsen av var oppgave i den germanske rases tjeneste.

A skape en sterk kropp, sikker følelse, en sunn, ren sjel i et vakkert, sunt, handlekraftig legeme ma derfor være den første oppgave for var oppdragelse. En slik kropp og en slik sjel bevarer dypt i seg evnen til instinktivt a fornemme og tiltrekkes av mennesket av samme rase og frastötes av den fremmede.

Det andre verdifulle arveanlegg i vart folk er det som vi föler som det mest germanske, nemlig den ekte religiösitet i vart folk, den ekte kjempende söken efter meningen med vart liv, den oppriktige ärefrykt for alle store verdier og for de store mennesker vi har omkring oss, den uopphörlige higen og streben efter disse verdier, og kampen for a bli som disse mennesker, ikke med egoistiske mal for öyet, men for de store verdiers skyld. Det er germansk.

Den tredje av våre medfödde gode egenskaper er var ~~seiers-~~vilje, som alltid löfter oss pany, og som ogsa na vil bringe oss igjennom de störste vanskeligheter. Ingen kan ödelegge var seiersvilje og var forsvarskraft, som beror pa at hver mann og hver kvinne er beredt til a gi livet for sitt folk. Var uhyre kraft ligger nettop i at vart folk er beredt til denne innsats, at de eier denne offervillighet og troskap, denne ansvarsfølelse likeoverfor fortiden og fremtiden. Sa lenge vi bevarer disse karakteregenskaper vil vart folk ikke kunne bli betvunget av bolsjevisme og amerikanisme.

Jeg har försökt a peke pa de verdier vi bör ha for öyet bade for vart eget vedkommende og i oppdragelsen av de mennesker som vi er ansvarlige for. Vi vet at det ikke er gitt enhver a ga vegen til malet. Men et stykke pa veg kan enhver germaner komme. Vi vet at det ikke bare gid en veg til malet. Den ma velges alt etter den enkeltes anlegg. Var oppgave består altsa i a finne og vise mangfoldige veger.

Nettop deri ligger kanskje kvinnens särlige oppgave som oppdrager. Hittil har jeg alltid talt om det germanske mennesket, og ikke om mann og kvinne särskilt. Og dog ma vi være klare over at

livet, den maten vi opplever verden på, individets vekst og utfoldelse er forskjellig hos mann og kvinne.

Der hvor det knyttes en umiddelbar forbindelse mellom mennesker, har kvinnen sin største oppgave, der hvor hun hjelper det menneskelige til seier ved å la alle krefter i sitt vesen komme til utfoldelse.

Efter var tyske oppfatning har kvinnen dessuten - framfor mannen - en egenskap som gjør henne særlig skikket til å oppdra: Det er et grunntrekk hos henne å ta innerlig del i tankelivet hos et menneske, å føle seg inn i rytmen i en fremmed sjel, uten dog å oppgi seg selv. Derfor kan kvinnen få toner til å klinge i en annen sjel, toner som gjør denne sjel rikere.

Hun har ofte bevart en åpenhet og mottakelighet for hemmelige sjelsstemninger, som gjør henne skikket til å lytte i stillhet, til å samle sine indre krefter og hjelpe en annen til å utfolde sine evner. En kvinne kan være i besiddelse av en livsvekkende kraft, kan eie en skapende evne til å forme mennesker. Dette kan skje når det gjennom den innerligste andelige forening med et annet menneske oppstår en dyp hengivenhet som kan bli en styrke og en kraftkilde for den annen, ja, til og med en trygg grunn for en menneskeslekt som næsten er knekket. En kvinne som bærer disse krefter i seg, lever ofte meget stille, ~~Enkelt og innadvendt~~ og innadvendt. Vi merker hvorledes hun hviler i sitt eget vesen, hvordan hun trenger stunder i stillhet for seg selv og for andre.

En kvinnelig leder, en kvinnelig oppdrager føler undertiden i selve vekselvirkningen fra menneske til menneske en del av den varme og rummelighet som en slik virkelig kvinnelig kvinne bærer i seg.

Man kunde tro at krigen ikke gav oss meget ro til å utvikle disse kvinnelige krefter. Og dog merker man dem nå oftere enn noensinne. De lar seg ikke oppdra og vekke gjennom forstanden. De er plutselig der, født av stor lidelse, av stor kjærlighet, eller

skapt i en stund da det var nödvendig a hjelpe.

Det er akkurat slik med disse krefter som med kvinners opplevelse og kvinners liv i det hele tatt. Mens mannen søker a "gripe" livet, verden, det som skjer, pa en objektivt betraktende og forskende mate, er livets innflydelse pa kvinnen i alminnelighet ganske annerledes. Hun "griper" ikke, hun blir "grepet". Malerinnen Paula Becker-Modersohn har engang uttrykt det saledes: "Jeg synes det er vidunderlig nar tingene kommer over en, , og ikke en selv over tingene".

Gjennom denne apne holdning overfor verden blir opplevelsene rikere, bildet av verden mere farverikt. Man kan sammenligne kvinnen med en kunstner; denne former utad det han opplever i sitt indre; kvinnen derimot lar sitt vesen bli rummeligere og rikere gjennom opplevelsen, gjør seg ennu mere skikket til a vekke krefter i andre. Pa denne mate far hun andel, sin kvinnelige andel, i oppbyggingen av sitt folks kultur.

Dessuten er det nödvendig for kulturen i et land at de kvinner som er gitt slike krefter, virkelig utfolder dem.

Men vi ma framfor alt anvende dem i var politiske oppdragelse. For oss tyske kvinner er begrepet "politikk" meget omfattende. Jeg kunde ha lyst til a si: a kjempe "poltisk" vil si a sikre nasjonens fremtid. Politisk arbeide vil altsa ikke bare si a bibringe en annen en verdensanskuelse pa rent forstandsmessig basis, for eksempel gjennom partiprogrammet. Det er meget nödvendig, men det er ikke den eneste veg. For ethvert nasjonal-sosialistisk menneske gis det sikkert et öyeblikk da det ble dypt grepet av var politikk, d.v.s. da det fölte i sitt hjerte at det vilde gjøre alt for a sikre vare germanske folks fremtid. Sa helt forskjellig kan dette öyeblikk ha värt for de enkelte kvinner, for en kan det ha betydd lykke, for en annen en stor smerte, hos en tredje kan det väre et fanatisk ord fra en nasjonalsosialist som

har gitt öyeblikket dets spesielle innhold. Det ma vi kvinner vite i vart politiske oppdragelsesarbeide at vare vegar til malet er forskjellige.

Hvis vi nu har forstatt hverandre rett, da v e t v i at det ikke först og fremst i var oppdragelsesgjerning kommer an pa a bli klar over malet rent forstandsmessig. Selvfölgelig ma enhver nasjonalsosialist ogsa strebe efter dette for sitt folks skyld. En ma selvsagt strebe efter mest mulig viten om rasefölelse, ärefrykt, ansvarsfölelse, offervillighet og evne til a kunne tie hos enhver kvinne. Men enda skjönnere er det nar ekte varme, vidsyn, forstaelse og sterk tro lever i vare kvinner, sjelskrefter som er tilstede latent i deres eget vesen, krefter som kanskje kan bli styrket gjennom opplevelser vi er istand til a gi dem. Og disse opplevelser kan väre forskjellige for hvert enkelt. Det kan väre god musikk, det kan väre et dikterverk, et bilde, et ord i rette tid, et av ens egne arbeider, et eget skaperverk, en naturopplevelse, det kan väre et dyptfölt kameratskap mellom to mennesker, som griper en kvinne og lar henne vokse andelig. At vi finner varmen og forstaelsen til a lede vare kvinner efter vart eget vesen, det er det vi tyske kvinner daglig panytt önsker oss a vart arbeide. Det er den omstendighet at sa mange av vare kvinner har utfoldet denne kraft, vi idag kan takke for den overveldende store ytelse pa heimefronten.

Jeg kunde til slutt ha lyst til a uttale at det föles sa skjönt for meg a merke den samme kraft hos mange kvinner i vart germanske broderfolk her i norden.